

Arbetsrutiner för Barn som närstående

Enligt Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och patientsäkerhetslagen (6 kap. §5) har barn rätt till information och stöd för egen del då en familjemedlem drabbas av svår sjukdom eller skada.

Målgrupp: Barn 0–18 år som är närstående till psykiskt eller fysiskt sjuk, missbrukande eller hastigt avliden förälder/annan vuxen som barnet varaktigt bor med.

När en patient får en allvarlig diagnos ska ansvarig personal dokumentera och arbeta enligt nedanstående arbetsrutiner:

- **Identifiering** – finns det minderåriga barn i familjen?
- **Information** – vid behov och gärna återkommande
- **Behovsinventering** – har det i samtal framkommit behov av stöd?
- **Åtgärd** – överlämna vid behov patient/anhörigs önskemål till aktuell instans
- **Dokumentation** – dokumentera i patientens SC-journal

Identifiering

Vid mottagningsbesök/inskrivningssamtal/vårdmöte ska ansvarig personal dokumentera svar på nedanstående frågor i patientens SC journal:

- Finns minderåriga barn i familjen? Ja/Nej
- Födelseår
- Hur ser familjens nätverk ut? Här menar vi t.ex. släkt och andra viktiga personer i barnets närhet
- Vem informerar/pratar med barnen?

Informera barn som närstående

Ansvarig personal ska informera vid behov och gärna återkommande om:

- sjukdomens namn
- sjukdomens innebörd
- vad vården gör för att hjälpa
- vad som kommer att ske den närmaste tiden även i barnens vardag

Tänk på att använda auktoriserad tolk/tefontolk/AKK vid behov

Behovsinventering

Ansvarig personal ska dokumentera om det i samtal framkommit behov av stöd och i så fall kort beskriva behov av:

- socialt stöd
- praktiskt stöd
- samtalsstöd

Vid misstanke om barn som far illa ska anmälan till socialtjänst göras

Åtgärd

Ansvarig personal ska vid behov överlämna patient/anhörigs önskemål till aktuell instans
Klinikens kurator, psykolog
Sjukhuskyrkan

Andra verksamheter, såsom:

Förskola/skola
Elevhälsa
Ungdomshälsa
Primärvård
Socialtjänst

Dokumentation

Ansvarig personal ska dokumentera i patientens SC journal uppmärksammade behov och vidtagna åtgärder, under sökord **Barn under 18 år**

Förslag på frågor vid samtal

Barn

- Fråga om aktuell situation, skola, kompisar, intressen.
- Vad vet du om din förälders/syskons sjukdom?
- Hur tänker du kring det här?
- Har det blivit annorlunda hemma nu och i så fall på vilket sätt?
- Vem mer vet om din förälders/syskons sjukdom?
- Nätverkskarta - vilka personer är betydelsefulla för dig?
- Har din skola fått veta något om din familjs situation? Exempelvis klassföreståndare, skolsystem, mentor, kurator, lärare?
- Kan jag/vi göra något för dig och din familj? Vad skulle vi kunna göra?
- Har du någon tanke/önskan kring det?
- Är det något annat som du vill att vi pratar om?
- Har jag glömt att fråga något?

Patient/närstående vuxen

- Har ni pratat om din sjukdom i familjen?
- Hur har ni pratat med barnen?
- Hur tycker/känner du att sjukdomen påverkar ditt föräldraskap?
- Hur tycker/känner du att sjukdomen påverkar ditt barn/barnen?
- Vad har du/ni sett kring hur ditt barn/barnen reagerar? Vilket stöd tycker du att ditt barn/barnen behöver? När, var, hur?
- Nätverkskarta – vilket stöd finns i er omgivning?
- Har ni kontakt med någon annan stödfunktion? (t ex kommun, hälsocentraler, föreningar, kyrka)
- Vet barnets skola om er situation? Exempelvis klassföreståndare, skolsköterska, kurator?
- Vad skulle underlätta situationen för er just nu?
- Kan jag/vi göra något för dig och din familj?

Fördjupad information finns på intranätet linda, sök "barn som närstående" via sökfunktionen,